

**ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«ПРИДНІПРОВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ БУДІВНИЦТВА
ТА АРХІТЕКТУРИ»**

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Голова приймальної комісії
ДВНЗ ПДАБА
проф. В. І. Большаков

2018 року

**ПРОГРАМА
вступних випробувань
освітнього ступеня магістра**

за спеціальністю 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»

за освітньо-професійною програмою Підприємництво, торгівля та біржова діяльність

м. Дніпро-2018

ВСТУП

Програма вступних випробувань складена відповідно до освітньої програми підготовки магістра спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність».

1. МЕТА ТА ЗАДАЧІ ВИПРОБУВАННЯ

1.1. *Метою вступних випробувань* є забезпечення конкурсних засад при зарахуванні в ДВНЗ «Придніпровська державна академія будівництва та архітектури» на навчання для здобуття освітнього ступеня «магістр» зі спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» шляхом виявлення рівня підготовленості абітурієнтів по професійно-орієнтованих дисциплінах і оцінка рівня знань та умінь

1.2. *Основним завданням вступних випробувань* є перевірка засвоєння системи теоретичних знань і оволодіння практичними навичками застосування знань та умінь, отриманих при вивченні фахових дисциплін циклів бакалаврської підготовки, з метою перевірки здатності студентів до успішного проходження підготовки для здобуття освітнього ступеню «магістр» зі спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність».

На фахові вступні випробування зі спеціальності «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» виносяться завдання з наступних дисциплін бакалаврської підготовки:

- Економіка підприємства;
- Статистика.

1.3. Згідно з вимогами освітньої програми студенти повинні:

знати:

- загальні положення економічної діяльності підприємства;
- ресурсне забезпечення діяльності підприємства;
- організацію і планування виробничо-господарської діяльності на підприємстві;
- порядок визначення витрат та фінансово-економічних результатів;
- питання забезпечення економічної безпеки підприємства, порядок реструктуризації, санації, банкрутства та ліквідації підприємства;
- загальні положення економічної діяльності підприємства;
- ресурсне забезпечення діяльності підприємства;
- організацію і планування виробничо-господарської діяльності на підприємстві;
- порядок визначення витрат та фінансово-економічних результатів діяльності підприємства;
- питання забезпечення економічної безпеки підприємства, порядок реструктуризації, санації, банкрутства та ліквідації підприємства;
- поняття і терміни загальної теорії статистики;
- принципи і методи організації збору статистичних даних, обробки статистичних даних;
- основи аналізу статистичних показників.

вміти:

- розраховувати виробничу потужність підприємства;
- визначати показники використання основних фондів підприємства;
- оцінювати вартість майна та нематеріальних активів підприємства;
- розраховувати норму амортизації та суму амортизаційних відрахувань основних фондів та нематеріальних активів;
- оцінювати ефективність використання оборотних коштів підприємства;
- розраховувати тривалість виробничого, операційного та фінансового циклів підприємства;
- оцінювати продуктивність праці персоналу;
- складати поточні, оперативно-календарні та фінансові плани діяльності підприємства;

- визначати конкурентоспроможність продукції та підприємства в цілому;
- розраховувати собівартість продукції (робіт, послуг) підприємства за економічними статтями та елементами;
- визначати фінансово-економічні показники діяльності підприємства;
- розробляти стратегію забезпечення економічної безпеки підприємства;
- розробляти основні етапи санації (фінансового оздоровлення) підприємства;
- визначати основні етапи процедури банкрутства та ліквідації підприємства;
- проводити економіко-статистичне дослідження;
- аналізувати кількісні оцінки масових соціально-економічних явищ і виробничих процесів з метою виявлення тенденцій і закономірностей їхнього розвитку.

2. ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ

2.1. Навчальна дисципліна «Економіка підприємства»

Тема 1. Підприємство як суб'єкт та об'єкт ринкових відносин

Поняття підприємства, цілі його діяльності. Підприємство як господарча система і форма реалізації підприємництва.

Правові основи функціонування підприємства.

Тема 2. . Соціально-економічне середовище підприємницької діяльності

Загальні принципи господарювання. Форми реалізації державою економічної політики. Основні напрямки економічної політики держави.

Засоби і механізми регулювання господарської діяльності. Державний контроль та нагляд за господарською діяльністю.

Тема 3. Інвестиційні процеси

Сутність і значення інвестиційної діяльності підприємства. Суб'єкти і об'єкти інвестиційної діяльності, її правове регулювання.

Основні форми державного регулювання інвестиційної діяльності. Завдання і функції інвестиційного менеджменту.

Класифікація інвестицій. Чинники, що впливають на обсяги інвестицій.

Тема 4. Інноваційні процеси

Традиційні та інноваційні процеси і явища. Зміст інноваційних процесів на підприємстві. Основні типи інноваційних процесів.

Класифікація інноваційних процесів. Основні принципи, необхідні для реалізації інноваційних процесів. Джерела інновацій.

Науково-технічний прогрес і науково-технічна революція. Ключові особливості науково-технічної революції. Загальні напрями науково-технічного прогресу.

Тема 5. Управління підприємством

Управління підприємством на основі поєднання прав власника щодо господарського використання свого майна і участі в управлінні трудового колективу.

Права і обов'язки найманого керівника. Трудовий колектив підприємства.

Наукові принципи менеджменту. Функції менеджменту, їх характеристика.

Тема 6. Техніко-технологічна база виробництва

Технічний розвиток підприємства, його форми. Оцінка технічного рівня.

Виробнича потужність підприємства її види. Принципи розрахунку виробничої потужності.

Тема 7. Капітал і виробничі фонди

Поняття капіталу підприємства. Засоби виробництва та виробничі фонди. Їх складові частини та взаємозв'язок. Поділ виробничих фондів на основні та оборотні. Характерні ознаки та визначення основних фондів як економічних категорій.

Оцінка основних фондів за первісною, відновною, повною та залишковою вартістю. Періодична переоцінка основних фондів. Класифікація основних фондів.

Характеристика процесу відтворення основних фондів. Фізичне та економічне спрацювання основних фондів. Ефективність використання основних фондів.

Тема 8. Нематеріальні ресурси і активи

Поняття і види. Об'єкти промислової власності - винаходи, промислові зразки, товарні знаки. Інтелектуальна власність. Інформаційні системи і технології. Програмне забезпечення ЕОМ. Банк та база даних. База та банк знань. Інші нематеріальні ресурси – ноу-хау, раціоналізаторські пропозиції. Назва місця походження товару. Імідж, репутація (гудвіл) підприємства (фірми).

Нематеріальні активи. Поняття та охорона права власності. Елементний склад. Правовий захист нематеріальних ресурсів. Патенти. Авторське право. Ліцензії, їх види і сфери застосування. Оцінка і терміни зносу нематеріальних активів.

Тема 9. Оборотні кошти

Оборотні кошти підприємств, їх кругообіг. Оцінка структури оборотних коштів.

Класифікація оборотних коштів. Нормування оборотних коштів. Класифікація нормативів. Принципи нормування. Методи розрахунку нормативів.

Ефективність використання оборотних коштів. Заходи підвищення ефективності використання оборотних коштів.

Тема 10. Персонал

Класифікація і структура персоналу.

Методи мотивації трудової діяльності.

Рівень продуктивності праці. Чинники зростання продуктивності праці.

Оплата праці. Принципи формування заробітної плати, основні чинники впливу.

Тема 11. Виробництво, якість і конкурентоспроможність продукції

Продукція як результат діяльності виробничих систем. Класифікація продукції.

Ресурсне обґрунтування виробничої програми.

Конкурентоспроможність продукції та її оцінка.

Методи забезпечення якості продукції. Стандартизація і сертифікація продукції.

Тема 12. Витрати і ціни на продукцію

Загальна характеристика витрат.

Класифікація витрат.

Собівартість продукції та окремих виробів. Калькулювання і його місце в економічних розрахунках.

Ціна на продукцію. Методи ціноутворення.

Тема 13. Фінансово-економічні результати та ефективність діяльності

Показники фінансових результатів і фінансового стану: дохід, прибуток і рентабельність.

Оцінка і діагностика фінансового стану підприємства.

Поняття і види ефективності.

Тема 14. Економічна безпека підприємства

Економічна безпека підприємства, її сутність.

Проведення заходів щодо аналізу рівня економічної безпеки.

Головні функціональні цілі економічної безпеки. Створення економічної безпеки.

Тема 15. Реструктуризація і санація підприємства. Банкрутство і ліквідація підприємств

Форми і види реструктуризації, їх характеристика. Етапи проведення реструктуризації.

Санація підприємства, її класична модель. Критерії вибору варіанту санації. Способи санації.

Поняття банкрутства. Ознаки руху до банкрутства. Суб'єкти банкрутства.

Процедури, що застосовуються до неплатоспроможного боржника. Оцінка ймовірності банкрутства. Етапи порушення справи про банкрутство. Задоволення претензій кредиторів.

2.2. Навчальна дисципліна «Статистика»**Тема 1. Предмет і завдання статистики**

Джерела, основні поняття та категорії статистики. Методологія статистики.

Тема 2. Предмет і завдання статистики

Суть і види статистичних показників. Абсолютні, відносні величини. Система статистичних показників.

Тема 3. Статистичне спостереження

Програмно-методологічні питання статистичного спостереження. Форми, види і способи спостереження. Помилки спостереження.

Тема 4. Середні величини

Суть і умови використання середніх величин. Види середніх. Порядкові середні. Мода, медіана. Середня арифметична. Порядкові середні.

Тема 5. Зведення і групування статистичних даних

Суть зведення. Класифікації та групування. Принципи формування груп. Види групвань.

Тема 6. Ряди розподілу

Атрибутивні, варіаційні, інтервальні та дискретні ряди розподілу. Варіанта, частота розподілу. Кумулятивна частота. Середина інтервалу. Графіки рядів розподілу, гістограма, кумулята.

Тема 7. Показники центру розподілу

Середня в варіаційних рядах. Мода і медіана в варіаційних рядах. Графічне представлення моди і медіани.

Тема 8. Статистичне вивчення варіації

Характеристики варіації. Абсолютні і відносні характеристики. Середнє лінійне та середнє квадратичне відхилення, дисперсія.

Тема 9. Види і взаємозв'язок дисперсій

Міжгрупова дисперсія. Середня з групових дисперсій. Правило розкладання (декомпозиції) варіації. Кореляційне відношення.

Тема 10. Статистичне вивчення варіації і форми розподілу

Аналіз закономірностей розподілу. Оцінювання ступеня однорідності сукупності, асиметрії та ексцесу розподілу.

Тема 11. Методи аналізу взаємозв'язків

Види взаємозв'язків. Регресійний аналіз. Оцінка щільності та перевірка істотності кореляційного зв'язку.

Тема 12. Ряди динаміки. Аналіз інтенсивності та тенденцій розвитку

Суть і складові елементи динамічного ряду. Характеристики інтенсивності динаміки. Характеристики основної тенденції розвитку. Аналіз тенденцій розвитку.

Тема 13. Індекси

Суть і функції індексів. Методологічні основи побудови індексів. Агрегатна форма індексів. Взаємозв'язок індексів.

Тема 14. Вибірковий метод. Статистична перевірка гіпотез

Суть вибіркового спостереження. Різновиди вибірок. Визначення обсягу вибірки. Статистична перевірка гіпотез.

3. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА**3.1. Навчальна дисципліна «Економіка підприємства»**

1. Азарова А.О., Нікіфорова Л.О. Економіка підприємства: навч. посіб. Вінниця: ВНТУ, 2016. 216 с.
2. Большаков В.І, Левчинский Д.Л, Фисуненко П.А. Оценка инвестиционных процессов воспроизводства жилищного фонда: монографія. Saarbrucken: LAP LAMBERT Academic Publishing, 2015. 311 с.
3. Бородин М.А., Кирнос О.И., Галич Е.Г. Экономика строительного производства: навч. посіб. Днепропетровск: ФЛП Дробязко, 2015. 136 с.
4. Верхоглядова Н.І., Левчинський Д.Л., Герасимова О.Л., Щеглова О.Ю. Економіка і основи підприємництва в будівництві: навч. посіб. Дніпро: Герда, 2017. 428 с.
5. Економічна діагностика: навч. посіб./ Н.І. Верхоглядова та ін. Дніпропетровськ: Свідлер, 2011. 332 с.
6. Економіка праці і соціально-трудова відносини: навч. посіб./ Н.І.Верхоглядова та ін. Київ: ДКС центр, 2012. 444 с.
7. Левчинський Д.Л. Державні регулятори соціально-економічних умов інвестування у відтворення житла: монографія. Дніпропетровськ: Свідлер, 2011. 310 с.
8. Мельник Л.Г. Економіка підприємства: навч. посіб. Суми: Університетська книга, 2012. 864 с.
9. Перспективи розвитку інвестиційного процесу на ринку житла: монографія / Верхоглядова Н.І. та ін. Дніпропетровськ: Свідлер, 2011. 566 с.
10. Петрович Й.М. Економіка виробничого підприємництва: навч. посіб. Київ: Знання-Прес, 2003. 405 с.
11. Покропивний С.Ф. Економіка підприємства: навч. посіб. Київ: КНЕУ, 2005. 528 с.
12. Покропивний С.Ф. Экономика предприятия: Задачи, ситуации, решения. Київ: Знання-Прес, 2001. 340 с.

13. Поповиченко І.В. Підвищення ефективності діяльності будівельного підприємства на основі вдосконалення логістичного менеджменту: монографія. Дніпропетровськ: Литограф, 2012. 302 с.
14. Примак Т.О. Економіка підприємства: навч. посіб. Київ: Вікар, 2006. 219 с.
15. Сідун В.А., Пономарьова Ю.В. Економіка підприємства: навч. посіб. Київ: Центр навчальної літератури, 2003. 436 с.
16. Шаповал В.М., Аврамчук Р.Н. Економіка та підприємництво. Практикум: навч. посіб. Київ: Професіонал, 2007. 752 с.
17. Шегда А.В. Економіка підприємства: навч. посіб. Київ: Знання-Прес, 2003. 335 с.
18. Яркіна Н.М. Економіка підприємства: навч. посіб. Київ: Ліра-К, 2017. 600 с.

3.2. Навчальна дисципліна «Статистика»

1. Бродський Я. С. Статистика. Ймовірність. Комбінаторика: навч. посіб. Тернопіль: Богдан, 2014. 544 с.
2. Горкавий В.К. Статистика: навч. посіб. Київ: Алерта, 2012. 608 с.
3. Економічна статистика: навч. посіб./ А. М. Єріна та ін. / Київ: КНЕУ, 2015. 325 с.
4. Ковтун Н. В. Теорія статистики: навч. посіб. Київ: Знання, 2012. 399 с.
5. Кремень В. М., Кремень О. І. Фінансова статистика: навч. посіб. Київ: Центр навчальної літератури, 2017. 368 с.
6. Мальчик М. В. Фінансова статистика: навч. посіб. Київ: Центр навчальної літератури, 2011. 184 с.
7. Мармоза А. Т. Теорія статистики: навч. посіб. Київ: Центр навчальної літератури, 2015. 592 с.
8. Мармоза А. Т. Економічна статистика: навч. посіб. Київ: Центр навчальної літератури, 2017. 602 с.
9. Матковський С. О. Бізнес-статистика: навч. посіб. Київ: Алерта, 2015. 280 с.
10. Матковський С. О., Марець О.Р. Теорія статистики: навч. посіб. Київ: Знання, 2010. 534 с.
11. Опря А. Т. Статистика: навч. посіб. Київ: Центр навчальної літератури, 2017. 536 с.
12. Слободяник Ю. Б. Статистичний облік: навч. посіб. Київ: Центр навчальної літератури, 2010. 128 с.
13. Статистика: навч. посіб./ С. О Матковський та ін. / Львів: Новий Світ, 2009. 430 с.
14. Ткач Є. І., Сторожук В.П. Загальна теорія статистики: навч. посіб. Київ: Центр учбової літератури, 2017. 442 с.
15. Толбатов Ю. А. Статистика засобами Excel: навч. посіб. Київ: Університет «Україна», 2013. 326 с.